

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2005
Αρ. πρωτ. Επιστολής: 2254
Αρ. Πρωτ. υποθέσεων :
12039/25-7-2005,
12467/2-8-2005, 417/29-9-2005
15110/26-9-2005, 15625/4-10-2005,
6696/19-10-2005
Ειδική Επιστήμων: Άρτεμις Καλαβάνου

Γραφείο Υπουργού
Υπουργείο Δικαιοσύνης
Μεσογείων 96
11527 Αθήνα

Κοινοποίηση:

Τμήμα Διοίκησης Προσωπικού
της Διεύθυνσης Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού
Ειδική Επιτροπή (σχετικά με την προκήρυξη 108740)
Υπουργείο Δικαιοσύνης
Μεσογείων 96
Αθήνα 11527

Θέμα: Απόρριψη ενστάσεων και άρνηση αναγνώρισης βεβαιώσεων μόνιμου κατοικίας υποψηφίων συμμετεχόντων στην προκήρυξη για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας διακοσίων είκοσι πέντε συνολικά θέσεων μόνιμου προσωπικού της κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κλάδου Φύλαξης των καταστημάτων κράτησης της Χώρας, με εισαγωγικό βαθμό Δ'.

Αξιότιμοι κύριοι και κυρίες,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 103 παρ. 9 του Συντάγματος και το Ν. 3094/2003 έλαβε και εξέτασε αναφορές πολιτών σχετικά με την απόρριψη ενστάσεων υποψηφίων πολιτών και την άρνηση αναγνώρισης της μόνιμου κατοικίας τους εξαιτίας **της έλλειψης αναφοράς του χρονικού διαστήματος των δύο ετών στα πιστοποιητικά μόνιμου κατοικίας** που εξέδιδαν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις της χώρας. Μετά από μελέτη του σχετικού υλικού συντάσσεται η παρούσα επιστολή η οποία γνωστοποιείται και κοινοποιείται αρμοδίως.

Στο Συνήγορο του Πολίτη έχουν υποβληθεί αναφορές πολιτών από περιοχές των Δήμων Χίου, Άργους, Θηβαίων, Λεβαδέων, Πειραιώς, σχετικά με την προκήρυξη υπ' αριθμ. 108740/17-9-2004 σύμφωνα με την οποία στο Κεφάλαιο Β' παρ. Β' της Απόφασης -Προκήρυξης ορίζονταν τα δικαιολογητικά που θα έπρεπε να υποβληθούν απ' όλους τους υποψηφίους και τα οποία δημιούργησαν σύγχυση τόσο στους υποψηφίους όσο και στους δημοτικούς υπαλλήλους οι οποίοι διεκπεραίωναν τις διοικητικές διαδικασίες.

1. Ιστορικό

Οι ενδιαφερόμενοι πολίτες που είχαν τα νόμιμα προσόντα υπέβαλαν σχετική αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης (Τμήμα Διοίκησης Προσωπικού της

Διεύθυνσης Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού), προκειμένου να συμμετέχουν στην Προκήρυξη υπ' αριθμ. 108740/17-9-2004. Συνυπέβαλαν μαζί με την αίτηση- υπεύθυνη δήλωση:

α. επικυρωμένο φωτοαντίγραφο των δύο όψεων της αστυνομικής τους ταυτότητας, β. επικυρωμένο φωτοαντίγραφο απολυτηρίου λυκείου ή πτυχίου ΤΕΕ Β' Κύκλου σπουδών στο οποίο έπρεπε να αναγράφεται ο ακριβής βαθμός αυτού. Σε περίπτωση μη υπάρξεως βαθμού έπρεπε να κατατεθεί βεβαίωση της Σχολής στην οποία να αναγράφεται ο ακριβής βαθμός. Ορίζονταν με σαφήνεια στην προκήρυξη- απόφαση του Υπουργείου σας, οι διαδικασίες που έπρεπε να ακολουθήσει ο υποψήφιος/α σε περίπτωση που είχε αποκτήσει τίτλο στην αλλοδαπή.

Στην Προκήρυξη-Απόφαση ορίζονταν τα γενικά προσόντα διορισμού και τα τυπικά προσόντα διορισμού.

Στα πρόσθετα δικαιολογητικά που αφορούσαν για τους υποψηφίους που λάμβαναν μόρια εντοπιότητας οι υποψήφιοι έπρεπε να υποβάλουν:

- α. βεβαίωση μόνιμης κατοικίας για μία τουλάχιστον διετία, στο Δήμο ή Κοινότητα του νομού όπου εδρεύουν τα καταστήματα κράτησης που προκηρύσσονται οι ανωτέρω θέσεις
- β. πιστοποιητικό εγγραφής για μία τουλάχιστον διετία σε δημοτολόγια Δήμων ή Κοινοτήτων του νομού όπου εδρεύουν τα καταστήματα κράτησης που προκηρύσσονται οι θέσεις.

Η επιλογή των διοριστέων υποψηφίων ήταν αρμοδιότητα Επιτροπής η οποία συγκροτήθηκε με απόφασή του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η ανωτέρα Επιτροπή θα συνέτασσε α. **πίνακα** στον οποίο διαλαμβάνονταν κατ' αλφαβητική σειρά, οι υποψήφιοι που πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις επιλογής προς διορισμό στις διακόσιες δέκα τέσσερις (214) κενές οργανικές θέσεις του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των καταστημάτων κράτησης της χώρας και β. **πίνακα** στον οποίο διαλαμβάνονταν κατ' αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι που δεν πληρούσαν τις τυπικές προϋποθέσεις επιλογής προς διορισμό στις διακόσιες τέσσερις κενές οργανικές θέσεις του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των καταστημάτων κράτησης της Χώρας. Στη συνέχεια η Επιτροπή συνέταξε πίνακες επιλογής στους οποίους κατατάσσονται οι υποψήφιοι προς διορισμό στις διακόσιες δέκα τέσσερις κενές οργανικές θέσεις του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των καταστημάτων κράτησης ως εξής

- A. πίνακα κατάταξης ανδρών για εκατόν πενήντα μία θέσεις (151)
- B. πίνακα κατάταξης γυναικών για είκοσι θέσεις (20)
- Γ. πίνακα κατάταξης ανδρών (Πολυτέκνων) για τριάντα εννέα θέσεις (39)
- Δ. πίνακα κατάταξης γυναικών (Πολυτέκνων) για τέσσερις θέσεις (4) και
- Ε. πίνακα ειδικών περιπτώσεων πρόσληψης

Οι υποψήφιοι πολίτες, χωρίς δική τους υπαιτιότητα αλλά με υπαιτιότητα των δήμων, υπέβαλλαν τα σχετικά πρόσθετα δικαιολογητικά βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας χωρίς να αναγράφεται στις βεβαιώσεις «για μία τουλάχιστον διετία, στο Δήμο ή την Κοινότητα του νομού όπου εδρεύουν τα καταστήματα κράτησης που προκηρύσσονται οι ανωτέρω θέσεις». Προς απόδειξη του κριτηρίου της μόνιμης κατοικίας στους Δήμους **Χίου, Αργους, Θηβαίων, Λεβαδέων, Πειραιώς**, οι υποψήφιοι υπέβαλλαν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις των Δημάρχων των αναφερομένων περιοχών.

Οι Δήμοι δεν εξέδωσαν βεβαιώσεις και δεν συμπλήρωσαν το χρονικό διάστημα που ζητούσε η προκήρυξη με αποτέλεσμα την απόρριψη των πολιτών εξαιτίας της μη προσμέτρησης των μορίων εντοπιότητας.

Η βεβαίωση μόνιμης κατοικίας εκδίδεται από τους Δήμους της χώρας, ύστερα από προσκόμιση των νόμιμων δικαιολογητικών που αποδεικνύουν την επί διετία τουλάχιστον παραμονή στο συγκεκριμένο Ο.Τ.Α.

Οι Δήμοι θεώρησαν ότι εφόσον η διετία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την έκδοση της βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας, δεν ήταν απαραίτητη η αναγραφή της διετίας.

Οι βεβαιώσεις των αναφερομένων Δήμων ήταν έντυπες και συμπληρώνονταν από τους δήμους ως προς το όνομα του ενδιαφερόμενου και την διεύθυνση κατοικίας των. Τα λοιπά στοιχεία της βεβαίωσης χρησιμοποιούνται παγίως.

Οι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν αιτήσεις Θεραπείας προς τη Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίες απορρίφθηκαν, με την αιτιολογία ότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και οι βεβαιώσεις των Δήμων αναφορικά με το μόνιμο της κατοικίας «δεν ανέφεραν το χρονικό διάστημα» όπως οριζόταν από την προκήρυξη και ως συνέπεια δεν ήταν δυνατόν να προσμετρηθούν τα μόρια εντοπιότητας των.

Επειδή η υποβολή των προβλεπομένων δικαιολογητικών έπρεπε να γίνει εντός συγκεκριμένων προθεσμιών και επειδή η προκήρυξη δεν προέβλεπε τη δυνατότητα καταβολής συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων μετά τη λήξη της ημερομηνίας καταβολής (22-10-2004) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 2190/94, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του νόμου 2529/97 και συμπληρώθηκε από τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 20 του νόμου 2738/99, η αρμόδια επιτροπή έκρινε τις ενστάσεις των πολιτών ως απορριπτέες για τυπικούς λόγους.

Σε ερωτήματα των υποψηφίων σχετικά με την μεία της μόνιμου κατοικίας «για μία τουλάχιστον διετία», οι Δήμοι τους απαντούσαν ότι δεν πρέπει να έχουν ανησυχία, ότι οι βεβαιώσεις αυτές τους καλύπτουν πλήρως επειδή οι αρμόδιες υπηρεσίες εκδίδουν τις βεβαιώσεις μετά από αντιπαράθεση με στοιχεία λογαριασμών ΔΕΗ, φορολογικών δηλώσεων διετίας. Τα ΚΕΠ στα οποία απευθύνθηκαν οι ενδιαφερόμενοι έδωσαν ακριβώς την ίδια απάντηση.

Ο Δήμαρχος Χίου, με το υπ' αριθμ. 5699/20-7-2005 έγγραφο του προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, εξηγεί ότι διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο σας δεν κάνει δεκτές τις βεβαιώσεις μόνιμου κατοικίας που εκδίδονται από το Δήμο Χίου επειδή δεν αναγράφεται το χρονικό διάστημα των δύο τελευταίων ετών. Σας αναφέρει ότι συμπολίτες του οι οποίοι κατοικούν μόνιμα στη Χίο από την ημέρα που γεννήθηκαν, κατέθεσαν τα χαρτιά τους για την προκήρυξη του Υπουργείου σας με αριθμ. Πρωτ. 108740/17-9-04 και επειδή δεν αναγράφηκε το χρονικό διάστημα που διαμένουν στη βεβαίωση της υπηρεσίας του, το οποίο όμως ελέγχεται από τους αρμοδίους δημοτικούς υπαλλήλους, είχε ως αποτέλεσμα να μην προσμετρηθούν τα μόρια που δικαιούνται ως μόνιμοι κάτοικοι Δήμου Χίου.

Οι πολίτες στις αναφορές που κατέθεσαν στην Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη και εξηγούν ότι οι φόρμες που χρησιμοποιούν οι Δήμοι δεν ήταν προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις της προκήρυξης. Οι πολίτες διαμαρτυρήθηκαν έντονα καθώς θεώρησαν άδικο να υφίστανται οι ίδιοι τις συνέπειες απόρριψης από τον διαγωνισμό εξαιτίας της μη προσμέτρησης του κριτηρίου αυτού όταν μάλιστα οι ίδιοι ήταν γεννημένοι στις συγκεκριμένες περιοχές και μόνιμοι κάτοικοι για δεκαετίες.

Η Επιτροπή Επιλογής του Υπουργείου έκρινε ότι δεν πληρούν το κριτήριο εντοπιότητας χωρίς να είναι δυνατόν να παρασχεθεί μια σύντομη προθεσμία προκειμένου να αποδείξουν με πρόσφορα στοιχεία το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσής τους.

Η διαδικασία αυτή θεωρήθηκε ότι δεν είναι διαφανής και δημιούργησε υποψία στους πολίτες καθώς ο λόγος της απόρριψης αφορούσε μόνο το κριτήριο της εντοπιότητας.

2. Νομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του νόμου 2889/01 περί «βελτιώσεως και εκσυγχρονισμού του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις» ορίζεται ότι η επιλογή του προσωπικού του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας διενεργείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 9 του νόμου 2734/1999 σχετικά με την πρόσληψη φρουρών της ΕΛ.ΑΣ.

«Κριτήριο πρόσληψης για το προσωπικό του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του νόμου 2734/1999 (ΦΕΚ 161 Α'), αποτελεί η εντοπιότητα η οποία αποδεικνύεται με βεβαίωση μόνιμης κατοικίας και πιστοποιητικό εγγραφής σε δημοτολόγια δήμων ή κοινοτήτων του νομού όπου εδρεύουν τα καταστήματα κράτησης για μια τουλάχιστον διετία. Ο προβλεπόμενος στο προηγούμενο εδάφιο χρόνος πρέπει να συντρέχει κατά την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής προκήρυξης.»

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του νόμου 3181/03 (ΦΕΚ 218 Α'/10-9-03) περί «ρυθμίσεως θεμάτων συνοριακών φυλάκων και ειδικών φρουρών και άλλες διατάξεις» ορίζεται ότι στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 του Ν. 2889/2001 (ΦΕΚ 37 Α') μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται τα παρακάτω εδάφια:

«κριτήριο πρόσληψης για το προσωπικό του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του Ν. 2734/1999 (ΦΕΚ 161 Α'), αποτελεί και η εντοπιότητα η οποία αποδεικνύεται με βεβαίωση μόνιμης κατοικίας και πιστοποιητικό εγγραφής σε δημοτολόγια δήμων ή κοινοτήτων του νομού όπου εδρεύουν τα καταστήματα κράτησης, για μια τουλάχιστον διετία. Ο προβλεπόμενος στο προηγούμενο εδάφιο χρόνος πρέπει να συντρέχει κατά την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής προκήρυξης. Υποψήφιοι που λαμβάνουν μόρια εντοπιότητας δεσμεύονται να υπηρετήσουν στο νομό για τον οποίο έλαβαν τα μόρια επί μια τουλάχιστον δεκαετία.»

3. Κρίσιμα δεδομένα

Σύμφωνα με την παράγραφο 19 του άρθρου 10 του νόμου 2839/00 (ΦΕΚ 196 Α') περί Ρυθμίσεων Θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και άλλες διατάξεις ρυθμίζονται τα θέματα προσλήψεων και ορίζεται ότι «η κατάταξη των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας γίνεται με βάση τα στοιχεία που δηλώνουν στην αίτηση τους. Οι υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες διοριστέων, οφείλουν να προσκομίσουν στο φορέα που διορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη συνδρομής στο πρόσωπο τους των κριτηρίων και ιδιοτήτων που λήφθηκαν υπόψη, βάσει της αιτήσεώς τους, για τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητάς τους. Τα δικαιολογητικά αυτά ορίζονται στην προκήρυξη και ελέγχονται από τον φορέα που εκδώσει την πράξη διορισμού ή πρόσληψης. Ο υποψήφιος που δεν αποδεικνύει το κριτήριο ή την ιδιότητα που επικαλέσθηκε στην αίτηση του και που χρησιμοποιήθηκε για την κατάταξή του στους πίνακες προτεραιότητας διαγράφεται από τον πίνακα διοριστέων μετά από έγγραφη γνωστοποίηση του οικείου φορέα και διατίθεται για διορισμό ο επόμενος κατά τη σειρά του οικείου πίνακα, που δεν έχει ακόμη διατεθεί.

Κατά συνέπεια τα στοιχεία που δηλώθηκαν από τους υποψηφίους θα μπορούσαν να προσμετρηθούν και σε περίπτωση που δεν ήταν σε θέση να τα αποδείξουν (να αποδείξουν δηλαδή το μόνιμο της κατοικίας τους στον αντίστοιχο νομό μια μία τουλάχιστον διετία κατά

την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Προκήρυξης) να διαγραφούν από τους πίνακες διοριστέων όπως προβλέπεται εξάλλου από την ισχύουσα διάταξη.

Συμπληρωματικά, σας υπενθυμίζουμε ότι αναφερόταν στην προκήρυξη με ειδική σημείωση ότι: «υποψήφιοι που λαμβάνουν μόρια εντοπιότητας εφόσον διοριστούν, δεσμεύονται να υπηρετήσουν στον νομό για τον οποίο έλαβαν τα μόρια επι μία τουλάχιστον δεκαετία».

Η αρμόδια Επιτροπή Επιλογής έκρινε ότι δεν διέθεταν καθόλου το κριτήριο της εντοπιότητας παρά το γεγονός ότι υπήρχαν κατατεθειμένα από τους υποψηφίους τα πιστοποιητικά των Δήμων.

Σύμφωνα με την Υ.Α. ΔΙΠΠΠ/Φ.1/115 (Προεδρίας της Κυβέρνησης) της 7/7.1.88 (Β'1) περί του "Καθορισμού του ειδικού εντύπου αίτησης υπεύθυνης δήλωσης και των δικαιολογητικών υποψηφίων, που υπάγονται στο Ν. 1648/1986, για πρόσληψη ή διορισμό στο δημόσιο τομέα" καθορίζεται ο τύπος της έντυπης αίτησης -υπεύθυνης δήλωσης την οποία συμπληρώνουν οι υποψήφιοι που υπάγονται στο Νόμο 1648/1986 και ενδιαφέρονται για διορισμό ή πρόσληψη στο δημόσιο τομέα.

Σύμφωνα με την αριθ. ΔΙΑΔΠ/Α116959/02 (ΦΕΚ Β 1189/12-9-02) περί της τροποποίησης της ΔΙΑΔ/Α1/13190/16.7.2002 (ΦΕΚ 896/Β'/2002) απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για καθορισμό διοικητικών διαδικασιών και των αντίστοιχων εντύπων τους που θα διεκπεραιώνονται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ορίζονται οι διοικητικές διαδικασίες αρμοδιότητας των Δήμων ανάμεσα στις οποίες είναι και η χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας και τονίζεται ότι σε κάθε διοικητική διαδικασία αντιστοιχεί ιδιαίτερο έντυπο αίτησης. Τα έντυπα που αντιστοιχούν σε κάθε μία από τις διαδικασίες επισυνάπτονται στην Υπουργική Απόφαση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της και είναι αυτά που θα χρησιμοποιούνται από τα Κ.Ε.Π. και τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες για τη διευκόλυνσή τους.

Συγκεκριμένα στα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας ζητείται α. αστυνομική ταυτότητα, β. αντίγραφο λογαριασμού ΔΕΗ/ΟΤΕ, γ. αντίγραφο φορολογικών δηλώσεων δύο τελευταίων ετών με τις εξής παρατηρήσεις: ο λογαριασμός ΔΕΗ-ΟΤΕ να είναι ο τελευταίος και σε περίπτωση που ο πολίτης δεν έχει λογαριασμό στο όνομά του, ως αποδεικτικό κατοικίας μπορεί να προσκομίσει αντίγραφο ισχύοντος ενοικιαστηρίου θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ.

Επίσης με το άρθρο 4 παρ. 5 του νόμου 2647/22-10-98 (ΦΕΚ 237 Α') περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 13 του νόμου 3242/04 (ΦΕΚ 102 Α') περί «Ρυθμίσεων για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης , τη διοικητική διαδικασία και τους Ο.Τ.Α.» ορίζεται με σαφήνεια στο άρθρο 4 παρ. 5 ότι:

«η ιδιότητα μόνιμου κατοίκου, όπου αυτή απαιτείται, βεβαιώνεται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας. Η οικεία βεβαίωση χορηγείται εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στο δήμο ή στην κοινότητα, που αποδεικνύεται με την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο απόδειξης λογαριασμού ΔΕΚΟ ή αντίγραφο εκκαθαριστικού της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.). Εάν, αιτιολογημένως η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από τα ανωτέρω δικαιολογητικά αυτή αποδεικνύεται από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Σε κάθε περίπτωση ο δήμαρχος μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης με παράθεση ειδικής αιτιολογίας».

Κατά συνέπεια η ιδιότητα μόνιμου κάτοικου βεβαιώνεται από τον δήμαρχο και χορηγείται εφόσον προκύπτει η πραγματική εγκατάσταση στους δήμους ή τις κοινότητες

Ο νόμος 3242/04 (ΦΕΚ 102 Α') περί «Ρυθμίσεων για την οργάνωση και λειτουργία της Κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους Ο.Τ.Α.» ορίζει ότι **οι διοικητικές συναλλαγές που συνδέονται με την έκδοση ατομικής πράξης φορέων του δημόσιου τομέα και οι οποίες αφορούν την έκδοση πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων με τα οποία βεβαιώνονται πραγματικά περιστατικά, στοιχεία ή έννομες σχέσεις, διενεργούνται και ολοκληρώνονται από την υπηρεσία που είναι αρμόδια για την έκδοση της τελικής πράξης. Η υπηρεσία προβαίνει στην αναζήτηση ή διασταύρωση των απαιτούμενων στοιχείων από τις υπηρεσίες που τα κατέχουν και είναι αρμόδιες για την έκδοση αντίστοιχων πιστοποιητικών ή βεβαίωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 4 του νόμου 3242/04 ορίζεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία για την έκδοση της πράξης απαιτείται αίτηση, η οποία, εφόσον ειδικές διατάξεις το προβλέπουν, πρέπει να συνοδεύεται από ορισμένα δικαιολογητικά που προκύπτουν από σχετικά πιστοποιητικά ή άλλα βεβαιωτικά έγγραφα, και η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια για την έκδοση της πράξης υπηρεσία ή σε Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'), ο αιτών συμπληρώνει και υπογράφει σε κατάλληλα διαμορφωμένο έντυπο αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης όλες τις αναγκαίες για την έκδοση της πράξης πληροφορίες. Η υπηρεσία (ή το Κ.Ε.Π. που παραλαμβάνει την αίτηση) προβαίνει υποχρεωτικά σε επαλήθευση των αναγκαίων πληροφοριών, πριν από την έκδοση της πράξης.**

4. Διαπιστώσεις

Κατά την άποψη της Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη η προκήρυξη του Υπουργείου σας δημιούργησε σύγχυση τόσο στους ενδιαφερόμενους όσο και στους αρμόδιους των τοπικών αυτοδιοικήσεων και αδίκησε τους υποψηφίους οι οποίοι απορρίφθηκαν εξαιτίας της μη συμπλήρωσης της σχετικής διετίας στις βεβαιώσεις των Δήμων περί του μόνιμου της κατοικίας.

Δεν αναγνωρίστηκαν οι διοικητικές διαδικασίες αρμοδιότητας των Δήμων και δεν λήφθηκε επαρκώς υπόψη ότι σε κάθε διοικητική διαδικασία αντιστοιχεί ιδιαίτερο έντυπο αίτησης με αποτέλεσμα να θεωρείται αυτόνοτο για τους Δήμους ένα κριτήριο το οποίο εσείς απορρίπτατε, επειδή δεν είχε συμπληρωθεί η πρόταση «για μία τουλάχιστον διετία».

Διαφάνεται ότι δεν υπήρξε συνεργασία με τους αρμόδιους οργανισμούς τοπικών αυτοδιοικήσεων και δεν δόθηκαν οι απαραίτητες κατευθύνσεις σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με ειδική εγκύκλιο, για μία προκήρυξη του Υπουργείου σας η οποία θα είχε μεγάλη απήχηση και εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους πολίτες όλης της χώρας.

Συγκεκριμένα θεωρούμε ότι:

1. Η διατύπωση της προκήρυξης φαίνεται να μη λαμβάνει υπόψη ότι σε κάθε περίπτωση οι δήμοι που έχουν την αρμοδιότητα βεβαίωσης μόνιμου κατοικίας και υποχρεούνται να τη χορηγούν εφόσον ελέγξουν τα προβλεπόμενα αποδεικτικά στοιχεία των δύο τελευταίων ετών. Η πρόβλεψη της προκήρυξης «για μία τουλάχιστον διετία κατά την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης -Προκήρυξης» έρχεται επομένως ως εκ περισπού και δεν μπορεί από μόνη της να αποτελέσει λόγο αποκλεισμού.

2. Η απόρριψη των ενστάσεων των υποψηφίων από τη διαδικασία με μοναδική αιτιολογία ότι «απαιτείται η προσκόμιση αντίστοιχων πιστοποιητικών που να βεβαιώνουν το μόνιμο της κατοικίας στον αντίστοιχο νομό, όπου προκηρύσσονται οι θέσεις για μία τουλάχιστον διετία κατά την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης -Προκήρυξης» και οι εξηγήσεις στους απορριφθέντες ότι στα υποβληθέντα πιστοποιητικά τους περί του μόνιμου της κατοικίας δεν προέκυπτε το ανωτέρω χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατόν να τους προσμετρηθούν τα μόρια εντοπιότητας» δημιούργησε ερωτηματικά ως προς την διαφάνεια των διαδικασιών και απασχόλησε έντονα την κοινή γνώμη. Ιδιαίτερα για εκείνους τους απορριφθέντες οι οποίοι γεννήθηκαν και διέμεναν καθ' όλη την διάρκεια της ζωής τους στις αντίστοιχες περιοχές. Η αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου σας την έκρινε απορριπτέα για τυπικούς λόγους και όχι για άλλους λόγους που σχετιζόνταν με άλλα κριτήρια ή και προσόντα.
- Σε επικοινωνία με το τμήμα Διοίκησης Προσωπικού του Υπουργείου σας μας γνωστοποιήθηκε ο όγκος των ενστάσεων που προέκυψε από τις διαδικασίες καθώς και το γεγονός ότι πολλοί δήμοι, σε ποσοστό 80%, στις βεβαιώσεις τους είχαν συμπληρώσει ορθά το κριτήριο, όπως είχε δηλωθεί και ζητηθεί στην προκήρυξη σας. Το γεγονός αυτό όμως **δεν μπορεί από μόνο του** να αποτελέσει επιχείρημα για το θέμα που έχει δημιουργηθεί με τους υπόλοιπους Δήμους.
3. Όπως εξάλλου προκύπτει από τη νομολογία να μεν σύμφωνα με τον ρητό όρο της μνημονευθείσης προκήρυξης οι υποψήφιοι όφειλαν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία να υποβάλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, κατά την αληθή έννοια του όρου αυτού, δεν αποκλείεται η υποβολή και άλλων στοιχείων μετά την εκπνοή της τεθείσης από την προκήρυξη προθεσμίας **εφόσον τα υποβαλλόμενα στοιχεία δεν είναι νέα αλλά συμπληρώνουν τα ήδη εμπροθέσμως υποβληθέντα δικαιολογητικά και αποσκοπούν στη διευκρίνιση της έννοιας τους ή στην ενίσχυση του αποδεικτικού τους κύρους** (σχετικές οι ΣτΕ 3668/1990, 3082/1993, 764/2000).
- Επίσης εκ των αρχών της χρηστής διοικήσεως επιβάλλεται, σε περίπτωση αμφισβητήσεως από την Διοίκηση του περιεχομένου υπευθύνου δηλώσεως να παρέχεται στους ενδιαφερομένους μια σύντομη προθεσμία προκειμένου να αποδείξουν με πρόσφατα στοιχεία το περιεχόμενο της υπευθύνου δηλώσεως. Ως υποβολή τέτοιου συμπληρωματικού στοιχείου πρέπει να θεωρηθεί η μετά την εκπνοή της τεθείσης από την προκήρυξη προθεσμίας και πάντως προ του διορισμού προσκόμιση του κατά νόμο πιστοποιητικού εφόσον έχει προηγηθεί η εντός νομίμου προθεσμίας υποβολή υπευθύνου δηλώσεως του άρθρου 8 του Νόμου 1599/1986 η οποία έχει συνέπειες του άρθρου 22 παρ. 6 του ως άνω νόμου και εφόσον η ακρίβεια των στοιχείων που περιέχει η δήλωση μπορεί να ελεγχθεί βάσει του αρχείου άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 του αυτού νόμου).
4. Κατά συνέπεια το έγγραφο του Δημάρχου Χίου ήταν δυνατόν να ληφθεί υπόψη καθώς και οι τυχόν συμπληρωματικές διευκρινήσεις από τους αναφερόμενους δήμους, περί της μόνιμου κατοικίας, πριν προβείτε στην απόρριψη των υποψηφίων.

5. Προτάσεις

Η Αρχή του Συνηγόρου του Πολίτη κατανοεί απόλυτα το γεγονός ότι διευθυντές καταστημάτων κράτησης της χώρας ζητούν την άμεση πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης, καθώς δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα λόγω της έλλειψης προσωπικού που ανάγονται στην ασφάλεια και την εύρυθμη λειτουργία τους. Γνωρίζει επίσης πόσο χρονοβόρες είναι οι διαδικασίες που ακολουθούνται στις υπηρεσίες που ήδη είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα.

Ωστόσο, επειδή τόσο ο αποκλεισμός όσο και η απόρριψη των ενστάσεων των υποψηφίων είναι προδήλως νομικά αβάσιμα σας προτείνουμε τα εξής:

1. Την επανεξέταση των υποψηφιοτήτων με αποδοχή της βεβαίωσης της μόνιμου κατοικίας των και την προσμέτρηση των μορίων εντοπιότητας.
2. Στις μελλοντικές προκηρύξεις του Υπουργείου σας να ληφθεί υπόψη το ζήτημα και να υπάρξει συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία ώστε να αποφευχθούν αναντιστοιχίες μεταξύ όσων ζητεί η προκήρυξη και των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης που προβλέπονται βάσει άλλων διατάξεων, για τις οποίες δεν φέρουν ευθύνη οι πολίτες αλλά η διοίκηση.
3. Στο πλαίσιο του πνεύματος της χρηστής διοίκησης πρέπει να αντιμετωπισθεί με τον ίδιο τρόπο η κατηγορία των περιπτώσεων που απορρίφθηκαν με την ίδια αιτιολογία.

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η αντιμετώπιση του θέματος θα αποβεί προς όφελος τόσο των ιδίων των ενδιαφερομένων όσο και του Υπουργείου σας και σας παρακαλεί θερμά να επιληφθείτε του ζητήματος αυτού γνωρίζοντας στην Αρχή της απόψεως σας.

Ευχαριστούμε θερμά εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας με την Αρχή και είμαι τόσο εγώ προσωπικά όσο και οι συνεργάτες μου στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση ή συνεργασία.

Με εκτίμηση

Καλλιόπη Σπανού
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη